

Na osnovu člana 37 stav 5 Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza („Službeni list CG”, broj 1/14), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva donijelo je

**PRAVILNIK
O ZAJEDNIČKOJ BEZBJEDNOSNOJ METODI ZA OCJENU USAGLAŠENOSTI SA
ZAHTJEVIMA ZA DOBIJANJE SERTIFIKATA O BEZBJEDNOSTI**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se zajednička bezbjednosna metoda za ocjenu usaglašenosti sa zahtjevima za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom i sertifikata o bezbjednosti za prevoz.

Član 2

Ocjena usaglašenosti sa zahtjevima za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom vrši se primjenom zajedničke bezbjednosne metode koja obuhvata:

- 1) postupak za ocjenu ispunjenosti zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom;
- 2) kriterijume za ocjenu ispunjenosti zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom;
- 3) vršenje nadzora nad usklađenošću sa zahtjevima koje treba da ispuni sistem za upravljanje bezbjednošću, poslije izdavanja sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom.

Član 3

Ocjena ispunjenosti zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom vrši se na osnovu zahtjeva koji podnosi upravljač infrastrukture.

Ocjena iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa Prilogom 1.

Član 4

Kriterijumi za ocjenu ispunjenosti zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom dati su u Prilogu 2.

Kriterijumi iz stava 1 ovog člana primjenjuju se i u postupku obnavljanja sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom.

Član 5

Ocjena usaglašenosti sa zahtjevima za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za prevoz vrši se primjenom zajedničke bezbjednosne metode koja obuhvata:

- 1) postupak za ocjenu ispunjenosti zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za prevoz;
- 2) kriterijume za ocjenu ispunjenosti zahtjeva za izdavanje sertifikata o bezbjednosti za prevoz;
- 3) vršenje nadzora nad usklađenošću sa zahtjevima koje mora da ispuni sistem za upravljanje bezbjednošću, poslije izdavanja sertifikata o bezbjednosti za prevoz.

Član 6

Ocjena ispunjenosti zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za prevoz vrši se na osnovu zahtjeva koji podnosi željeznički prevoznik.

Ocjena iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa Prilogom 3.

Član 7

Kriterijumi za ocjenu ispunjenosti zahtjeva za izdavanje sertifikata o bezbjednosti za dati su u Prilogu 4.

Kriterijumi iz stava 1 ovog člana primjenjuju se i u postupku obnavljanja sertifikata o bezbjednosti za prevoz.

Član 8

Nakon izdavanja sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom i sertifikata o bezbjednosti za prevoz vrši se nadzor nad usklađenošću sa zahtjevima koje mora da ispuni sistem za upravljanje bezbjednošću.

Nadzor iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa Prilogom 5.

Član 9

Prilozi 1 do 5 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 341/19-02-7449/2

Ministar,

Podgorica, 25. oktobra 2019. godine

Osman Nurković

Prilog 1

Ocjena ispunjenosti zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom

- 1) Ocjena ispunjenosti zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom vrši se na sljedeći način:
 - a) uspostavljanjem i provjerom postupka ocjenjivanja:
 - ocjena ispunjenosti zahtjeva za izdavanje sertifikata vrši se na osnovu kriterijuma za ocjenu sistema upravljanja bezbjednošću, koji su dati u Prilogu 2;
 - obrazlaganjem odluka o ispunjenosti zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom;
 - postupak ocjenjivanja zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom se redovno interno provjerava i stalno poboljšava, da bi se garantovala njegova dalja efektivnost i efikasnost;
 - b) kvalitetom postupka ocjenjivanja:
kontroliše se kvalitet učinka u posebno važnim tačkama prilikom obrade zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom;
 - c) područje primjene ocjene:
 - ocjenjivanje zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom vrši se na nivou sistema upravljanja i u skladu sa postupkom propisanim ovim prilogom;
 - ako se kod provjere zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom pokažu nedostaci, može se u zavisnosti od vrste i težine nedostataka ukazati na potrebe poboljšanja;
 - ocjena ispunjenosti zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom:
 - je primjerena rizicima, karakteru i obimu poslova podnosioca zahtjeva;
 - se zasniva na procjeni koliko je upravljač infrastrukture u mogućnosti da garantuje bezbjedno odvijanje saobraćaja u skladu sa njegovim sistemom za upravljanje bezbjednošću.
 - d) rokovima za ocjenjivanje zahtjeva za izdavanje sertifikata:
odлука o zahtjevu se donosi u roku od najviše četiri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, kao i dopunskih informacija koje su tražene i garantuje se da je u dovoljnoj mjeri provjeren dokumentacija koju je podnio podnosič zahtjeva;
 - e) odlučivanju u toku ocjenjivanja:
odluka o prihvatanju ili odbijanju zahtjeva za izdavanje sertifikata zasniva se na dokumentaciji koju je podnio podnosič zahtjeva i na dokazu o ispunjenosti mjerodavnih zahtjeva;
- 2) provjerava se da li je zahtjev za izdavanje sertifikata podnijet na propisanom obrascu;
- 3) ocjenjuje se naročito da li dostavljeni prikaz sistema za upravljanje bezbjednošću omogućava ocjenu kvaliteta i valjanost sistema za upravljanje bezbjednošću, odlučuje se za koje oblasti su potrebne dodatne informacije i može da se zahtjeva detaljnost informacija u mjeri u kojoj se smatra da je to potrebno za ocjenu zahtjeva;
- 4) kod izdavanja sertifikata potrebno je dokumentovati usaglašenost sistema upravljanja bezbjednošću podnosioca zahtjeva sa kriterijumima;
- 5) ako se posumnja u tačnost ili moguću neusklađenost nekog podatka, to se obrazlaže u pojedinostima i dostavlja podnosiocu zahtjeva radi dopune i to:
 - a) poziva se na kriterijum koji nije ispunjen;
 - b) upućuje na relevantni dio propisa i/ili standarda;
 - c) obrazlaže neispunjeno kriterijuma;

- d) određuje dalje radnje, dostavljanje informacija i dodatnih dokaza, u zavisnosti od detalja kriterijuma i navodi koje mjere treba da preduzme podnositac zahtjeva da bi ispravio nedostatke i rokove za usklađivanje;
- e) navodi oblasti koje mogu da se dalje ispituju kroz nadzor poslije izdavanja sertifikata.

**Kriterijum za ocjenu ispunjenosti zahtjeva za izdavanje sertifikata o bezbjednosti
za upravljanje željezničkom infrastrukturom**

Dio A

Kriterijum za ocjenjivanje ispunjenosti zahtjeva za izdavanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom su:

1. Mjere za kontrolu svih rizika povezanih sa djelatnošću upravljača infrastrukture, koje obuhvataju:

- 1.1. postupke za identifikaciju rizika u vezi sa obavljanjem željezničkog saobraćaja i rizika koji proizlaze direktno iz radnih aktivnosti, opisa radnih mjesta, opterećenja radnog mesta i aktivnosti drugih organizacija odnosno lica;
- 1.2. postupke za razvoj i uvođenje mjera kontrole rizika;
- 1.3. postupke za nadzor efikasnosti postupaka za kontrolu rizika i za sprovodenje eventualno neophodnih izmjena;
- 1.4. postupke koji vode računa o potrebi da se sa drugim licima (na primjer željeznički prevoznik, proizvođač, privredni subjekti koji vrše održavanje željezničke infrastrukture, radionice za održavanje vozila, lica zadužena za održavanje, imaoči vozila, davaoci usluga i nabavne službe) sarađuje u pitanjima kod kojih postoje interfejsi i kod kojih ona mogu da utiču na uvođenje odgovarajućih mjera za kontrolu rizika;
- 1.5. postupke za usklađivanje dokumentacije i komunikacije sa mjerodavnim licima, uključujući utvrđivanje zadataka i nadležnosti svake organizacije koja u njima učestvuje kao i specifikacija za razmjenu informacija;
- 1.6. postupke za kontrolu djelotvornosti ovih mjera i za primjenu neophodnih promjena.

2. Kontrola rizika u vezi sa održavanjem i nabavkom materijala, koja obuhvata:

- 2.1. postupke na osnovu kojih iz podataka o bezbjednosti i namjene voznih sredstava mogu da se izvedu zahtjevi, standardi i postupci za održavanje;
- 2.2. postupke za usklađivanje intervala održavanja sa vrstom i obimom usluga;
- 2.3. postupke za jasnu dodjelu odgovornosti za održavanje, za definisanje potrebne stručnosti za radna mesta na održavanju i za dodjelu odgovarajućeg nivoa odgovornosti;
- 2.4. postupke za prikupljanje podataka o smetnjama i kvarovima koji su nastali u svakodnevnoj eksploataciji i njihovo proslijedivanje onima koji su odgovorni za održavanje;
- 2.5. postupke za identifikaciju i prijavljivanje zainteresovanim stranama (proizvođači, izvođači i podizvođači radova, dobavljači materijala i slično) rizika koji proizlaze iz kvarova, grešaka u konstrukciji ili funkcionalnih smetnji u toku korišćenja;
- 2.6. postupke za provjeru i kontrolu usluga održavanja i njihovih rezultata da bi se obezbijedilo da se poštuju standardi upravljača infrastrukture.

3. Kontrola rizika u vezi sa izvođačima radova i kontrolom isporučilaca, koja obuhvata:

- 3.1. postupke za provjeru stručnosti izvođača radova (a takođe i podizvođača) i isporučilaca;
- 3.2. postupke za provjeru i kontrolu nivoa bezbjednosti i rezultata svih usluga koje je izvršio izvođač radova ili isporučilac kao i isporučenih proizvoda, da bi se obezbijedila njihova usaglašenost sa ugovornim zahtjevima;
- 3.3. odgovornosti i zadatke u vezi sa bezbjednošću na željeznici koji treba da su jasno definisani, poznati i podijeljeni između ugovornih partnera i svih ostalih učesnika;
- 3.4. postupke koji garantuju praćenje dokumenata relevantnih za bezbjednost i ugovora,
- 3.5. postupke koji obezbeđuju da će izvođači radova odnosno isporučiocici izvršiti zadatke u vezi bezbjednosti, a takođe i razmjenu informacija relevantnih za bezbjednost prema mjerodavnim ugovorno definisanim zahtjevima.

4. Rizici koji proističu iz djelatnosti ostalih učesnika izvan željezničkog sistema, koji obuhvataju:

- 4.1. postupke za identifikaciju mogućih rizika od učesnika izvan željezničkog sistema gde je to svrshishodno i opravdano;
- 4.2. postupke za definisanje kontrolnih mjera da bi se ograničili rizici utvrđeni u tački 4.1 ovog dijela, ukoliko je to u području odgovornosti podnosioca zahtjeva;
- 4.3. postupke za provjeru djelotvornosti mjera iz tačke 4.2 ovog dijela i za sprovođenje izmjena ukoliko je potrebno.

5. Dokumentacija sistema za upravljanje bezbjednošću, koja obuhvata:

- 5.1. opis aktivnosti iz koje jasno proizlazi vrsta, obim i rizik obavljanja djelatnosti;
- 5.2. opis strukture sistema za upravljanje bezbjednošću, uključujući raspodjelu zadataka i nadležnosti;
- 5.3. opis postupaka sistema za upravljanje bezbjednošću, koji odgovaraju vrsti i obimu djelatnosti;
- 5.4. kratak opis procesa i zadataka kritičnih za bezbjednost, relevantnih za tu vrstu aktivnosti odnosno usluge.

6. Raspodjela nadležnosti, koja obuhvata:

- 6.1. opis kako se obezbeđuje koordinacija aktivnosti u okviru sistema za upravljanje bezbjednošću u cijeloj organizaciji, na osnovu dokazanog znanja i uz glavnu odgovornost rukovodstva;
- 6.2. postupke koji obezbeđuju da osoblje, kome su povjerene nadležnosti u okviru organizacije, posjeduje ovlašćenje, stručnu osposobljenost i neophodne resurse da odgovori svojim zadacima;
- 6.3. jasno definisana područja odgovornosti relevantna za bezbjednost i raspodjelu nadležnosti prema funkcijama povezanim sa njima i njihovim interfejsima;
- 6.4. postupak koji obezbeđuje da su jasno definisani zadaci relevantni za bezbjednost i da se delegiraju osoblju koje posjeduje potrebnu stručnu osposobljenost.

7. Obezbeđivanje kontrole na raznim nivoima od strane rukovodstva, koja obuhvata:

- 7.1. opis načina kako se dodjeljuju odgovornosti za svaki proces relevantan za bezbjednost u organizaciji upravljača infrastrukture;
- 7.2. postupak za redovni nadzor izvršenja zadataka od strane prepostavljenih koji intervenišu ukoliko zadaci nisu izvršeni propisno;
- 7.3. postupke za identifikaciju i za postupanje sa uticajima drugih aktivnosti upravljanja na sistem za upravljanje bezbjednošću;
- 7.4. postupke za pozivanje na odgovornost osoblja kome su povjereni zadaci upravljanja bezbjednošću;
- 7.5. postupak za dodjelu resursa za obavljanje zadataka u okviru sistema za upravljanje bezbjednošću.

8. Uključivanje osoblja i predstavnika osoblja na svim nivoima, koje obuhvata:

- 8.1. postupke koji obezbeđuju da su osoblje i njegovi predstavnici adekvatno reprezentovani i konsultovani pri definisanju, predlaganju, provjeri i usavršavanju bezbjednosnih aspekata obavljanja djelatnosti koji uključuju osoblje;
- 8.2. dokumentovanje načina uključivanja i konsultovanja osoblja.

9. Garantovanje stalnih poboljšanja, koje obuhvata:

postupke koji obezbeđuju da se sistem za upravljanje bezbjednošću stalno poboljšava tamo gdje je to opravdano i praktično su:

- a) postupci za periodičnu provjeru sistema za upravljanje bezbjednošću ukoliko je potrebno;
- b) postupci za opis mjera za nadzor i analizu mjerodavnih podataka o bezbjednosti;
- c) postupci za opis otklanjanja utvrđenih nedostataka;
- d) postupci za opis uvođenja novih pravila za upravljanje bezbjednošću koja se zasnivaju na razvoju i iskustvima;
- e) postupci za opis načina kako rezultati internih kontrol dovode do poboljšanja sistema za upravljanje bezbjednošću.

10. Politika bezbjednosti koja:

- a) je dostavljena i stavljena na raspolaganje svim zaposlenima, na primjer preko intraneta preuzeća;
- b) odgovara vrsti i obimu usluga;
- c) je odobrena od strane generalnog direktora.

11. Kvalitativni i kvantitativni ciljevi organizacije za održavanje i poboljšanje bezbjednosti kao i planovi i postupci za postizanje tih ciljeva, koji obuhvataju:

- 11.1. postupke za određivanje mjerodavnih ciljeva bezbjednosti u skladu sa pravnim okvirom koji su navedeni u jednom dokumentu;
- 11.2. postupke za utvrđivanje mjerodavnih ciljeva bezbjednosti u skladu sa vrstom i obimom željezničkih aktivnosti i sa njima povezanim rizicima;

- 11.3. postupke za redovnu ocjenu cjelokupnog nivoa bezbjednosti u odnosu na ciljeve bezbjednosti organizacije i u odnosu na zajedničke bezbjednosne ciljeve određene za Crnu Goru;
- 11.4. postupke za redovni nadzor i provjeru eksplotacionih mjera, tako što se:
 - a) prikupljaju podaci o bezbjednosti da bi na osnovu njih mogli da se odrede tendencije na nivou bezbjednosti i ocjeni usaglašenost sa ciljevima;
 - b) analiziraju mjerodavni podaci i uvode neophodne izmjene,
- 11.5. postupke upravljača infrastrukture za izradu planova i postizanje ciljeva.

12. Postupci za zadovoljenje zahtjeva postojećih, novih i izmijenjenih standarda ili drugih propisanih uslova, koji obuhvataju:

- 12.1. postupke u vezi sa zahtjevima relevantnim za bezbjednost, zavisno od vrste i obima aktivnosti za:
 - a) identifikaciju ovih zahtjeva i ažuriranje mjerodavnih postupaka koji odražavaju nastale promjene;
 - b) njihovu primjenu;
 - c) nadzor nad usklađenošću sa zahtjevima;
 - d) preduzimanje mjera ukoliko se utvrdi neusklađenost,
- 12.2. postupke koji obezbjeđuju da se za namjeravanu svrhu koristi odgovarajuće osoblje, postupci, potrebna dokumenta, oprema i vozna sredstva,
- 12.3. postupke koji obezbjeđuju da se održavanje vrši u skladu sa mjerodavnim zahtjevima.

13. Postupci i metode za procjene rizika i primjenu mjera za kontrolu rizika za slučaj da iz izmijenjenih uslova eksplotacije ili novog materijala proizađu novi rizici za infrastrukturu ili eksplotaciju, koji obuhvataju:

- 13.1. postupke za sprovođenje izmjena opreme, postupaka, organizacije, broja zaposlenih ili interfejsa;
- 13.2. postupke za ocjenu rizika u cilju upravljanja promjenama i primjene zajedničke bezbjednosne metode za procjenu i ocjenu rizika, ukoliko je to potrebno;
- 13.3. postupke koji obezbjeđuju da se rezultati ocjene rizika uvode u druge postupke organizacije i da su jasni za osoblje.

14. Programi obuke i postupci koji obezbjeđuju da se održi stručnost osoblja i da se u skladu sa tim objavljuju poslovi i da postoje:

- 14.1. sistem za upravljanje stručnim osposobljavanjem osoblja koji sadrži naročito:
 - a) identifikaciju znanja i sposobnosti neophodnih za zadatke relevantne za bezbjednost;
 - b) kriterijume izbora (zahtjevi za minimalni nivo obrazovanja, mentalna i fizička sposobnost);
 - c) početnu obuku i sertifikaciju stečenih znanja i sposobnosti;
 - d) redovnu obuku i periodično usavršavanje postojećih znanja i sposobnosti;
 - e) periodičnu provjeru stručne osposobljenosti;
 - f) posebne mjere u slučaju nesreća odnosno incidenata ili dužeg odsustva sa radnog mjesto;
 - g) specijalne mjere obuke o sistemu za upravljanje bezbjednošću, za osoblje koje se neposredno stara o tome da sistem za upravljanje bezbjednošću funkcioniše.

14.2. postupci u okviru sistema za upravljanje stručnim osposobljavanjem osoblja kojima se obezbjeđuje da:

- a) se ustanove radna mesta na kojima se obavljaju poslovi vezani za bezbjednost;
- b) da se ustanove radna mesta koja sa sobom povlače odgovornost za operativne odluke u okviru sistema za upravljanje bezbjednošću;
- c) osoblje raspolaže znanjima, vještinama i sposobnostima (medicinski i psihološki) neophodnim za svoje zadatke i da se osoblje periodično usavršava;
- d) se osoblje raspoređuje u skladu sa stručnom osposobljenosću koja odgovara zadacima;
- e) se nadzire izvršenje zadataka i primjenjuju korektivne radnje, ako je potrebno.

15. Mjere za obezbjeđenje toka neophodnih informacija u okviru organizacije upravljača infrastrukture i, eventualno, između organizacija koje obavljaju djelatnost na istoj infrastrukturi, koje obuhvataju:

15.1. postupke koji obezbjeđuju da:

- a) osoblje poznaje i razumije sistem za upravljanje bezbjednošću i da su informacije lako dostupne;
- b) nadležno osoblje za bezbjednost dobija odgovarajuću dokumentaciju o sistemu za upravljanje bezbjednošću.

15.2. postupke koji obezbjeđuju da:

- a) su bitne operativne informacije relevantne i važeće;
- b) da osoblje poznaje ove informacije prije nego što ih primijeni;
- c) su informacije dostupne osoblju i da se primjeri eventualno formalno uručuju,

15.3. mjere za razmjenu informacija između upravljača infrastrukture i željezničkih prevoznika.

16. Postupci i oblici za dokumentovanje informacija o bezbjednosti i određivanje postupaka za kontrolu sadržine važnih informacija za bezbjednost, koji obuhvataju:

16.1. postupke koji obezbjeđuju da se sve mjerodavne informacije za bezbjednost dokumentuju korektno, potpuno, uvjerljivo, lako razumljivo, ažurno i propisno;

16.2. postupke:

- a) za oblikovanje, izradu, raspodjelu i kontrolu izmjena svih mjerodavnih dokumenata za bezbjednost;
- b) za prijem, prikupljanje i arhiviranje svih mjerodavnih dokumenata odnosno informacija na papiru ili putem drugih načina arhiviranja.

16.3. postupke za kontrolu sadržine važnih informacija za bezbjednost.

17. Postupci koji obezbjeđuju da se nesreće, incidenti i ostali događaji koji utiču na bezbjednost željezničkog saobraćaja prijave, istraže i analiziraju i da se preduzmu neophodne preventivne mjere, koji obuhvataju:

17.1. postupke koji obezbjeđuju da se nesreće, incidenti i ostali događaji koji utiču na bezbjednost željezničkog saobraćaja:

- a) prijave, evidentiraju, istraže i analiziraju;
- b) prijave upravi.

17.2. postupke koji obezbjeđuju da:

- a) se preporuke uprave, tijela za istragu, proizvođača i preporuke iz internih istraga procijene i u slučaju potrebe primijene ili da se izda nalog za njihovu primjenu;
 - b) se prime k znanju i uzmu u obzir mjerodavni izvještaji odnosno informacije željezničkih prevoznika, drugih upravljača infrastrukture, lica zaduženih za održavanje i imalaca vozila,
- 17.3. postupke koji obezbjeđuju da mjerodavne informacije u vezi sa istraživanjem i uzrocima nesreća, incidenata i ostalih događaja koji utiču na bezbjednost željezničkog saobraćaja budu korišćene u svrhe obuke i da se eventualno preduzmu preventivne mjere.

18. Obezbeđivanje planova za aktivnosti, uzbunjivanje i informisanje u slučaju vanrednih situacija, u dogovoru sa nadležnim organima, koje obuhvata:

- 18.1. dokument u kome su navedene sve vrste vanrednih situacija, uključujući otežane okolnosti pri obavljanju saobraćaja;
- 18.2. postupke koji obezbjeđuju da za svaku identifikovanu vrstu vanrednih situacija:
 - a) mogu odmah da se obavijeste službe za vanredne situacije;
 - b) da se službama za vanredne situacije stave na raspolaganje sve relevantne informacije kako unaprijed, da bi mogle da se pripreme odgovarajuće mјere, tako i u trenutku nastanka vanrednog događaja,
- 18.3. dokument u kome su definisani i objašnjeni zadaci i odgovornosti svih učesnika;
- 18.4. planove za aktivnosti, uzbunjivanje i informisanje koji obuhvataju:
 - a) postupke za alarmiranje cijelog osoblja, koje je nadležno za upravljanje u vanrednim situacijama;
 - b) mјere da bi ovi planovi bili poznati svim učesnicima; tu spadaju i uputstva za putnike u vanrednim situacijama;
 - c) mјere za hitno obavještavanje nadležnog osoblja da bi ono moglo da donese neophodne odluke.
- 18.5. dokument u kome je predstavljeno koji resursi i sredstva su dodijeljeni i kako su identifikovane potrebe za obukom;
- 18.6. postupke za hitno uspostavljanje normalnih uslova za odvijanje željezničkog saobraćaja;
- 18.7. postupke za testiranje planova za slučaj vanrednih situacija u saradnji sa drugim učesnicima koji se odnose na obučavanje osoblja, provjeru postupaka, identifikaciju slabih tačaka i ponašanje u slučaju potencijalnih vanrednih događaja;
- 18.8. postupke za koordinaciju planova za slučaj vanrednih situacija sa željezničkim prevoznicima koji obavljaju prevoz na predmetnoj infrastrukturi i bilo kojoj drugoj infrastrukturi koja je povezana sa njom;
- 18.9. postupak za hitnu obustavu željezničkog saobraćaja u slučaju potrebe i obavještavanje svih zainteresovanih o preduzetoj mjeri.

19. Odredbe o periodičnoj internoj kontroli sistema za upravljanje bezbjednošću, koje obuhvataju:

- 19.1. nezavisni i nepristrasni interni sistem kontrole koji funkcioniše transparentno;
- 19.2. vremenski plan za planirane interne kontrole, koji može da se revidira zavisno od rezultata prethodnih kontrola i praćenja rezultata;
- 19.3. postupke za identifikaciju i izbor stručnih kontrolora;
- 19.4. postupke za:
 - a) analizu i procjenu rezultata kontrole;
 - b) preporučivanje naknadnih mjera;
 - c) praćenje efikasnosti mjera;
 - d) dokumentovanje sprovedenih kontrola i njihovih rezultata.
- 19.5. postupke koji obezbjeđuju da se na višim nivoima rukovođenja znaju rezultati kontrole i preuzima cijelokupna odgovornost za sprovođenje izmjena sistema za upravljanje bezbjednošću;
- 19.6. dokument u kom je predstavljeno kako se planiraju kontrole u vezi sa redovnim praćenjem aktivnosti u cilju obezbjeđenja usklađenosti sa internim postupcima i standardima.

Dio B

Kriterijumi za ocjenu ispunjenosti zahtjeva za izdavanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom su:

1. Bezbjedno projektovanje željezničke infrastrukture, koje obuhvata:

- 1.1. postupke koji obezbjeđuju da je infrastruktura projektovana tako da je bezbjedna za cijelokupno vrijeme korišćenja uključujući projektovanje i građenje;
- 1.2. postupke koji uzimaju u obzir tehničke promjene infrastrukture i upravljanje tim promjenama;
- 1.3. postupke koji pokazuju da su identifikovani mjerodavni propisi za projektovanje infrastrukture i da ih podnositelj zahtjeva poštuje.

2. Bezbjedno odvijanje saobraćaja na infrastrukturi, koje obuhvata:

- 2.1. postupke koji obezbjeđuju da se infrastrukturom upravlja i da se ona eksploatiše na bezbjedan način, koji uzimaju u obzir broj, vrstu i obim rada prevoznika, koji pružaju usluge na mreži, uključujući sve neophodne interakcije zavisno od kompleksnosti eksploatacije;
- 2.2. postupke za upravljanje bezbjednošću na fizičkim i/ili eksploatacionim granicama infrastrukture (granicama nadležnosti dva upravljača infrastrukture);
- 2.3. postupke za sprovođenje efikasne saradnje i koordinacije u redovnim i u vanrednim situacijama;
- 2.4. postupke za identifikaciju propisa za bezbjednu eksploataciju i upravljanje, interfejsa infrastruktura/vozilo i njihovo poštovanje od strane podnosioca zahtjeva.

3. Održavanje i snabdijevanje materijalom, koje obuhvata:

- 3.1. postupke koji garantuju bezbjedno održavanje infrastrukture uključujući i jasnu kontrolu upravljanja i dokumentovanje kontrole i pregleda;
- 3.2. postupke koji obezbjeđuju da održavanje infrastrukture bude u skladu sa specifičnim potrebama mreže;
- 3.3. postupke koji pokazuju da su identifikovani propisi za održavanje i snabdijevanje materijalom i da podnositelj zahtjeva može da ih se pridržava.

4. Održavanje i eksploatacija sistema za regulisanje saobraćaja i signalizaciju koje obuhvata:

- 4.1. postupke koji obezbjeđuju da se sistemi za regulisanje saobraćaja i signalizaciju eksploatišu i održavaju tako da se garantuje bezbjedna eksploatacija željeznice;
- 4.2. postupke za usklađivanje sa postojećim, novim i izmijenjenim standardima;
- 4.3. postupke koji pokazuju kako se upravlja bezbjednošću na fizičkim i/ili eksploatacionim granicama sistema za regulisanje saobraćaja i signalizaciju i kako se u slučaju potrebe ostvaruje saradnja;
- 4.4. postupke koji pokazuju da su identifikovani propisi za bezbjednu eksploataciju i održavanje sistema za regulisanje saobraćaja i signalizaciju i da podnositelj zahtjeva može da ih se pridržava.

Prilog 3

Ocjena ispunjenosti zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za prevoz

1. Postupak koji se primjenjuje, kod prijema i ocjene ispunjenosti zahtjeva za izdavanje sertifikata o bezbjednosti za prevoz, zasniva se na:
 - a) procesu ocjenjivanja i njegovoj provjeri:
 - ocjenjivanje ispunjenosti zahtjeva sprovodi se na osnovu kriterijuma za ocjenu sistema upravljanja bezbjednošću, datih u prilogu 4.
 - sve odluke se dokumentuju i obrazlažu. Postupak ocjenjivanja se redovno interno provjerava i stalno poboljšava, da bi se garantovala njegova dalja efektivnost i efikasnost;
 - b) kvalitetu postupka ocjenjivanja:
kontroliše se kvalitet učinka u posebno važnim tačkama obrade zahtjeva za sertifikate o bezbjednosti za prevoz;
 - c) obimu ocjene:
ocjenjivanje se vrši na nivou sistema upravljanja i u skladu sa postupkom propisanim ovim prilogom, a ako se kod provjere pokažu nedostaci, može se zavisno od vrste i težine odstupanja ukazati na tačke koje je potrebno poboljšati. Zahtjev se može i odbiti;
Ocjena:
 - je primjerena rizicima, karakteru i obimu poslova podnosioca zahtjeva;
 - se zasniva na procjeni koliko je upravljač infrastrukture u stanju da garantuje bezbjedno odvijanje saobraćaja kao što je navedeno u njegovom sistemu za upravljanje bezbjednošću.
 - d) rokovima za ocjenjivanje:
odлуčka o zahtjevu se donosi u roku od najviše četiri mjeseca od podnošenja potrebne dokumentacije, kao i dopunskih informacija koje su tražene i garantuje se da je u dovoljnoj mjeri provjerena dokumentacija koju je podnio podnositelj zahtjeva;
 - e) odlučivanju u toku ocjenjivanja:
odlučka o prihvatanju ili odbijanju zahtjeva za izdavanjem sertifikata o bezbjednosti za prevoz zasniva se na dokumentaciji koju je podnio podnositelj zahtjeva i na tome da li je usklađenost sa mjerodavnim zahtjevima prikazana u njoj.
2. Provjerava se da li je zahtjev za izdavanje sertifikata podnijet na propisanom obrascu.
3. Ocjenjuje se naročito da li priloženi prikaz sistema za upravljanje bezbjednošću omogućava početnu procjenu kvaliteta i prikladnosti sistema za upravljanje bezbjednošću, odlučuje za koje oblasti su potrebne dodatne informacije i može da se zahtjeva detaljnost informacija u mjeri u kojoj se smatra da je to razumno i potrebno za ocjenu zahtjeva.
4. Kod izdavanja sertifikata o bezbjednosti za prevoz potrebno je dokumentovati usaglašenost sistema upravljanja bezbjednošću podnosioca zahtjeva sa svakim kriterijumom za ocjenu.
5. Ako se posumnja u tačnost ili moguću neusklađenost nekog podatka, to se obrazlaže u pojedinostima i dostavlja podnosiocu zahtjeva radi dopune i to:
 - a) poziva se na kriterijum koji nije ispunjen;
 - b) upućuje na relevantni dio propisa i/ili standarda;
 - c) obrazlaže neispunjenošću kriterijuma;

- d) određuje dalje radnje, dostavljanje informacija i dodatnih dokaza, u zavisnosti od detalja kriterijuma i navodi koje mjere treba da preduzme podnositac zahtjeva da bi ispravio nedostatke i rokove za usklađivanje;
 - e) navodi oblasti koje mogu da se dalje ispituju kroz nadzor poslije izdavanja sertifikata.
6. Ako željeznički prevoznik podnese zahtjev za sertifikate o bezbjednosti za prevoz istovremeno za oba dijela (Dio A i Dio B), prvo se izdaje sertifikat Dio A ili oba sertifikata zajedno.
 7. Kod zahtjeva za izdavanje sertifikata o bezbjednosti za prevoz Dio B, ocjenjuje se samo sposobnost željezničkog prevoznika odnosno imaoca industrijske željeznice da ispunи zahtjeve za obavljanje prevoza na predmetnoj mreži, za koju se traži sertifikat.
 8. Kriterijumi za ocjenu se zasnivaju na dokazu da su rezultati primjene postupaka ili procesa za obavljanje prevoza na određenoj mreži dokumentovani i da je prihvaćena obaveza da će se postupci primjenjivati. Radi provjere koliko su ispunjeni kriterijumi, može da se zahtijeva podnošenje uzorka dokumentacije koju željeznički prevoznik odnosno imalac industrijske željeznice namjerava da koristi.
 9. U vezi pitanja neusklađenosti kriterijuma ocjene za Dio B sertifikata ili nejasnoćama u vezi zahtjeva za Dio B sertifikata sarađuje se sa drugim nacionalnim tijelima za bezbjednost. Pri ocjenjivanju zahtjeva za Dio B sertifikata koji je podnio željeznički prevoznik iz druge države, kontaktira se nacionalno tijelo koje je izdalo Dio A sertifikata i razjašnjava i koordinira sa njim koje mjere u slučaju potrebe treba da preduzme svako tijelo da bi se obezbijedila usklađenost kriterijuma za ocjenu Dijela B sertifikata.

Kriterijum za ocjenu ispunjenosti zahtjeva za dobijanje sertifikata o bezbjednosti za prevoz

Dio A

Kriterijum za ocjenjivanje ispunjenosti zahtjeva za izdavanje sertifikata o bezbjednosti za prevoz su:

- 1. Mjere za kontrolu svih rizika povezanih sa djelatnošću željezničkog prevoznika, koje obuhvataju:**
 - 1.1. postupke za identifikaciju rizika u vezi sa obavljanjem željezničkog saobraćaja, a takođe i rizika koji proizlaze direktno iz radnih aktivnosti, opisa radnih mesta, opterećenja radnog mesta i aktivnosti drugih organizacija odnosno lica;
 - 1.2. postupke za razvoj i uvođenje mjera kontrole rizika;
 - 1.3. postupke za nadzor efikasnosti postupaka za kontrolu rizika i za sprovodenje eventualno neophodnih izmjena;
 - 1.4. postupke koji vode računa o potrebi da se sa drugim licima (na primjer upravljač infrastrukture, drugi željeznički prevoznik, proizvođač, radionice za održavanje, lica zadužena za održavanje, imaoци vozila, davaoci usluga i nabavne službe) sarađuje u pitanjima kod kojih postoje interfejsi i kod kojih ona mogu da utiču na uvođenje odgovarajućih mjera za kontrolu rizika;
 - 1.5. postupke za usklađivanje dokumentacije i komunikacije sa mjerodavnim licima, uključujući utvrđivanje zadataka i nadležnosti svake organizacije koja u njima učestvuje kao i specifikacija za razmjenu informacija;
 - 1.6. postupke za kontrolu djelotvornosti mjera iz tačke 1 ovog priloga i za primjenu neophodnih promjena.
- 2. Kontrola rizika u vezi sa održavanjem i nabavkom materijala, koja obuhvata:**
 - 2.1. postupke na osnovu kojih iz podataka o bezbjednosti i namjene voznih sredstava mogu da se izvedu zahtjevi, standardi i postupci za održavanje;
 - 2.2. postupke za usklađivanje intervala održavanja sa vrstom i obimom usluga odnosno sa podacima o voznim sredstvima;
 - 2.3. postupke za jasnu dodjelu odgovornosti za održavanje, za definisanje potrebne stručnosti za radna mesta na održavanju i za dodjelu odgovarajućeg nivoa odgovornosti;
 - 2.4. postupke za prikupljanje podataka o smetnjama i kvarovima koji su nastali u svakodnevnoj eksploataciji i njihovo proslijedivanje onima koji su odgovorni za održavanje;
 - 2.5. postupke za identifikaciju i prijavljivanje zainteresovanim stranama (proizvođači, izvođači i podizvođači radova, dobavljači djelova i sl) rizika koji proizlaze iz kvarova, grešaka u konstrukciji ili funkcionalnih smetnji u toku korišćenja;
 - 2.6. postupke za provjeru i kontrolu usluge održavanja i njenih rezultata da bi se obezbijedilo da se poštuju standardi željezničkog prevoznika.

3. Kontrola rizika u vezi sa izvođačima radova i kontrolom isporučilaca, koja obuhvata:

- 3.1. postupke za provjeru stručnosti izvođača radova, podizvođača i isporučilaca;
- 3.2. postupke za provjeru i kontrolu nivoa bezbjednosti i rezultata svih usluga koje je izvršio izvođač radova ili isporučilac kao i isporučenih proizvoda, da bi se obezbjedila njihova usaglašenost sa ugovornim zahtjevima;
- 3.3. odgovornosti i zadatke u vezi sa bezbjednošću na željeznici koji treba da su jasno definisani, poznati i podijeljeni između ugovornih partnera i svih ostalih učesnika;
- 3.4. postupke koji garantuju praćenje dokumenata relevantnih za bezbjednost i ugovora;
- 3.5. postupke koji obezbjeđuju da će izvođači radova odnosno isporučiocci izvršiti zadatke u vezi bezbjednosti, a takođe i razmјenu informacija relevantnih za bezbjednost prema mjerodavnim ugovorno definisanim zahtjevima.

4. Kontrola rizika koji proističu iz djelatnosti ostalih učesnika izvan željezničkog sistema, koja obuhvata:

- 4.1. postupke za identifikaciju mogućih rizika od učesnika izvan željezničkog sistema gdje je to svrshodno i opravdano;
- 4.2. postupke za definisanje kontrolnih mjera da bi se ograničili rizici iz tačke 4.1 ovog priloga, ukoliko je to u području odgovornosti podnosioca zahtjeva;
- 4.3. postupke za provjeru djelotvornosti mjera iz tačke 4.2 ovog priloga i za sprovodenje izmjena ukoliko je potrebno.

5. Dokumentacija sistema za upravljanje bezbjednošću, koja obuhvata

- 5.1. opis aktivnosti iz koje jasno proizlazi vrsta, obim i rizik obavljanja saobraćaja;
- 5.2. opis strukture sistema za upravljanje bezbjednošću, uključujući raspodjelu zadataka i nadležnosti;
- 5.3. opis postupaka sistema za upravljanje bezbjednošću, koji odgovaraju vrsti i obimu saobraćajnih usluga;
- 5.4. kratak opis procesa i zadataka kritičnih za bezbjednost, relevantnih za tu vrstu aktivnosti odnosno usluge.

6. Raspodjela nadležnosti, koja obuhvata:

- 6.1. opis kako se obezbjeđuje koordinacija aktivnosti u okviru sistema za upravljanje bezbjednošću u cijeloj organizaciji, na osnovu dokazanog znanja i uz glavnu odgovornost rukovodstva;
- 6.2. postupke koji obezbjeđuju da osoblje, kome su povjerene nadležnosti u okviru organizacije, posjeduje ovlašćenje, stručnu osposobljenost i neophodne resurse da odgovori svojim zadacima;
- 6.3. jasno definisana područja odgovornosti relevantna za bezbjednost i raspodjelu nadležnosti prema funkcijama povezanim sa njima i njihovim interfejsima;
- 6.4. postupak koji obezbjeđuje da su jasno definisani zadaci relevantni za bezbjednost i da se delegiraju osoblju koje posjeduje potrebnu stručnu osposobljenost.

7. Obezbeđivanje kontrole na raznim nivoima od strane rukovodstva, koja obuhvata:

- 7.1. opis načina kako se dodjeljuju odgovornosti za svaki proces relevantan za bezbjednost u organizaciji željezničkog prevoznika;
- 7.2. postupak za redovni nadzor izvršenja zadataka od strane prepostavljenih koji intervenišu ukoliko zadaci nisu izvršeni propisno;
- 7.3. postupke za identifikaciju i za postupanje sa uticajima drugih aktivnosti upravljanja na sistem za upravljanje bezbjednošću;
- 7.4. postupke za pozivanje na odgovornost osoblja kome su povjereni zadaci upravljanja bezbjednošću;
- 7.5. postupak za dodjelu resursa za obavljanje zadataka u okviru sistema za upravljanje bezbjednošću.

8. Uključivanje osoblja i predstavnika osoblja na svim nivoima, koje obuhvata:

- 8.1. postupke koji obezbeđuju da su osoblje i njegovi predstavnici adekvatno reprezentovani i konsultovani pri definisanju, predlaganju, provjeri i usavršavanju bezbjednosnih aspekata obavljanja saobraćaja koji uključuju osoblje;
- 8.2. dokumentovanje načina uključivanja i konsultovanja osoblja.

9. Garantovanje stalnih poboljšanja, koja obezbeđuju da se sistem za upravljanje bezbjednošću stalno poboljšava tamo gdje je to opravdano i praktično. Tu spadaju:

- a) postupci za periodičnu provjeru sistema za upravljanje bezbjednošću ukoliko je potrebno;
- b) postupci za opis mjera za nadzor i analizu mjerodavnih podataka o bezbjednosti;
- c) postupci za otklanjanje utvrđenih nedostataka;
- d) postupci za opis sprovođenja novih pravila za upravljanje bezbjednošću koja se zasnivaju na razvoju i iskustvima;
- e) postupci za opis načina kako rezultati internih kontrol dovode do poboljšanja sistema za upravljanje bezbjednošću.

10. Politika bezbjednosti koja:

- a) je dostavljena i stavljena na raspolaganje svim zaposlenima, na primjer preko intraneta preduzeća;
- b) odgovara vrsti i obimu usluga;
- c) je odobrena od strane izvršnog direktora.

11. Kvalitativni i kvantitativni ciljevi organizacije za održavanje i poboljšanje bezbjednosti kao i planovi i postupci za postizanje tih ciljeva, koji obuhvataju:

- 11.1. postupke za određivanje mjerodavnih ciljeva bezbjednosti u skladu sa pravnim okvirom i koji su navedeni u jednom dokumentu;
- 11.2. postupke za utvrđivanje mjerodavnih ciljeva bezbjednosti u skladu sa vrstom i obimom željezničkih aktivnosti i sa njima povezanim rizicima;

- 11.3. postupke za redovnu ocjenu cjelokupnog nivoa bezbjednosti u odnosu na ciljeve bezbjednosti organizacije i u odnosu na zajedničke bezbjednosne ciljeve određene za Crnu Goru;
- 11.4. postupke za redovni nadzor i provjeru eksploatacionih mjera, tako što se:
 - a) prikupljaju podaci o bezbjednosti da bi na osnovu njih mogle da se odrede tendencije na nivou bezbjednosti i ocijeni usaglašenost sa ciljevima;
 - b) analiziraju mjerodavni podaci i uvode neophodne promjene,
- 11.5. postupke željezničkog preduzeća za izradu planova i postizanje ciljeva.

12. Postupci za zadovoljenje zahtjeva postojećih, novih i izmijenjenih standarda ili drugih propisanih uslova, koji obuhvataju:

- 12.1. postupke u vezi sa zahtjevima relevantnim za bezbjednost, zavisno od vrste i obima saobraćaja za:
 - a) identifikaciju zahtjeva i ažuriranje mjerodavnih postupaka koji odražavaju nastale promjene;
 - b) njihovu primjenu;
 - c) nadzor nad usklađenošću sa zahtjevima;
 - d) preuzimanje mjera ukoliko se utvrdi neusklađenost.
- 12.2. postupke koji obezbjeđuju da se za namjeravanu svrhu koristi odgovarajuće osoblje, postupci, potrebni propisi i obrasci, oprema i vozna sredstva;
- 12.3. postupke koji obezbjeđuju da se održavanje vrši u skladu sa mjerodavnim zahtjevima.

13. Postupci i metode za procjene rizika i primjenu mjera za kontrolu rizika za slučaj da iz izmijenjenih uslova eksploatacije ili novog materijala proizađu novi rizici za infrastrukturu ili eksploataciju, koji obuhvataju:

- 13.1. postupke za sprovođenje izmjena opreme, postupaka, organizacije, broja zaposlenih ili interfejsa;
- 13.2. postupke za ocjenu rizika u cilju upravljanja promjenama i primjene zajedničke bezbjednosne metode za procjenu i ocjenu rizika, ukoliko je to potrebno;
- 13.3. postupke koji obezbjeđuju da se rezultati ocjene rizika uvode u druge postupke organizacije i da su jasni za osoblje.

14. Programi obuke i postupci koji obezbjeđuju da se održi stručnost osoblja i da se u skladu sa tim obavljaju poslovi i da postoje:

- 14.1. sistem za upravljanje stručnim osposobljavanjem osoblja koji sadrži naročito:
 - a) identifikaciju znanja i sposobnosti neophodnih za zadatke relevantne za bezbjednost;
 - b) kriterijume izbora (zahtjevi za minimalni nivo obrazovanja, mentalna i fizička sposobnost);
 - c) početnu obuku i sertifikaciju stečenih znanja i sposobnosti;
 - d) redovnu obuku i periodično usavršavanje postojećih znanja i sposobnosti;
 - e) periodičnu provjeru stručne osposobljenosti;
 - f) posebne mjere u slučaju nesreća odnosno incidenata ili dužeg odsustva sa radnog mesta;
 - g) specijalne mjere obuke o sistemu za upravljanje bezbjednošću, za osoblje koje se neposredno stara o tome da sistem za upravljanje bezbjednošću funkcioniše,

14.2. postupci u okviru sistema za upravljanje stručnim osposobljavanjem osoblja kojima se obezbjeđuje da:

- a) se ustanove radna mjesta na kojima se obavljaju poslovi vezani za bezbjednost;
- b) da se ustanove radna mjesta koja sa sobom povlače odgovornost za operativne odluke u okviru sistema za upravljanje bezbjednošću;
- c) osoblje raspolaže znanjima, vještinama i sposobnostima (medicinski i psihološki) neophodnim za svoje zadatke i da se osoblje periodično usavršava;
- d) se osoblje raspoređuje u skladu sa stručnom osposobljenosću koja odgovara zadacima;
- e) se nadzire izvršenje zadataka i primjenjuju korektivne radnje, ako je potrebno.

15. Mjere za obezbjeđenje toka neophodnih informacija u okviru organizacije, i eventualno između organizacija koje obavljaju djelatnost na istoj infrastrukturi, koje obuhvataju:

15.1. postupke koji obezbjeđuju da:

- a) osoblje poznaje i razumije sistem za upravljanje bezbjednošću i da su informacije lako dostupne;
- b) nadležno osoblje za bezbjednost dobija odgovarajuću dokumentaciju o sistemu za upravljanje bezbjednošću.

15.2. postupke koji obezbjeđuju da:

- a) su bitne operativne informacije relevantne i važeće;
- b) da osoblje poznaje ove informacije prije nego što ih primijeni;
- c) su informacije dostupne osoblju i da se primjeri eventualno formalno uručuju,

15.3. mjere za razmjenu informacija između organizacija koje obavljaju djelatnost na istoj infrastrukturi.

16. Postupci i oblici za dokumentovanje informacija o bezbjednosti i određivanje postupaka za kontrolu sadržine važnih informacija o bezbjednosti, koji obuhvataju:

16.1. postupke koji obezbeđuju da se sve mjerodavne informacije za bezbjednost dokumentuju korektno, potpuno, uvjerljivo, lako razumljivo, ažurno i propisno,

16.2. postupke

- a) za oblikovanje, izradu, raspodjelu i kontrolu izmjena svih mjerodavnih dokumenata za bezbjednost;
- b) za prijem, prikupljanje i arhiviranje svih mjerodavnih dokumenata odnosno informacija na papiru ili putem drugih načina arhiviranja.

16.3. postupke za kontrolu sadržine važnih informacija o bezbjednosti.

17. Postupci koji obezbjeđuju da se nesreće, incidenti i ostali događaji koji utiču na bezbjednost željezničkog saobraćaja prijave, istraže i analiziraju i da se preduzmu neophodne preventivne mjere, koji obuhvataju:

17.1. postupke koji obezbjeđuju da se nesreće, incidenti i ostali događaji koji utiču na bezbjednost željezničkog saobraćaja:

- a) prijave, evidentiraju, istraže i analiziraju;

- b) prijave organu uprave nadležnom za poslove bezbjednosti željeznici (u daljem tekstu: uprava).
- 17.2. postupke koji obezbjeđuju da:
- a) se preporuke uprave, tijela za istragu, proizvođača odnosno preporuke iz internih istraživačkih procijene i u slučaju potrebe primijene ili da se izda nalog za njihovu primjenu;
 - b) se prime k znanju i uzmu u obzir mjerodavni izveštaji odnosno informacije drugih željezničkih prevoznika, upravljača infrastrukture, lica zaduženih za održavanje i imalaca vozila.
- 17.3. postupke koji obezbjeđuju da mjerodavne informacije u vezi sa istraživanjem i uzrocima nesreća, incidenata i ostalih događaja koji utiču na bezbjednost željezničkog saobraćaja budu korišćene u svrhe obuke i da se eventualno preduzmu preventivne mjere.

18. Obezbeđivanje planova za aktivnosti, uzbunjivanje i informisanje u slučaju vanrednih situacija, u dogovoru sa nadležnim organima, koje obuhvata:

- 18.1. dokument u kome su navedene sve vrste vanrednih situacija, uključujući otežane okolnosti pri obavljanju saobraćaja;
- 18.2. postupke koji obezbjeđuju da za svaku identifikovanu vrstu vanredne situacije:
 - a) mogu odmah da se obavijeste službe za vanredne situacije;
 - b) da se službama za vanredne situacije stave na raspolaganje sve relevantne informacije kako unaprijed, da bi mogle da se pripreme odgovarajuće mјere, tako i u trenutku nastanka vanredne situacije;
- 18.3. dokument u kome su definisani i objašnjeni zadaci i odgovornosti svih učesnika;
- 18.4. planove za aktivnosti, uzbunjivanje i informisanje koji obuhvataju:
 - a) postupke za alarmiranje cjelokupnog osoblja, koje je nadležno za upravljanje u vanrednim situacijama;
 - b) mјere da bi ovi planovi bili poznati svim učesnicima; tu spadaju i uputstva za putnike u vanrednim situacijama;
 - c) mјere za hitno obavještavanje nadležnog osoblja da bi ono moglo da donese neophodne odluke.
- 18.5. dokument u kome je predstavljeno koji resursi i sredstva su dodijeljeni i kako su identifikovane potrebe za obukom;
- 18.6. postupke za hitno uspostavljanje normalnih uslova za odvijanje željezničkog saobraćaja;
- 18.7. postupke za testiranje planova za slučaj vanrednih situacija u saradnji sa drugim učesnicima koji se odnose na obučavanje osoblja, provjeru postupaka, identifikaciju slabih tačaka i ponašanje u slučaju potencijalnih vanrednih situacija;
- 18.8. postupke koji obezbjeđuju da, posebno u pogledu rukovanja opasnim materijama, upravljač infrastrukture može lako i odmah da obavijesti nadležno osoblje koje je stručno sposobljeno i raspolaze dovoljnim znanjem jezika;
- 18.9. postupak za obavještavanje lica zaduženog za održavanje ili imaoča vozila u slučaju vanrednih situacija.

19. odredbe o periodičnoj internoj kontroli sistema za upravljanje bezbjednošću, koje obuhvataju:

- 19.1. nezavisni i nepristrasni interni sistem kontrole koji funkcioniše transparentno;
- 19.2. vremenski plan za planirane interne kontrole, koji može da se revidira zavisno od rezultata prethodnih kontrola i praćenja rezultata;

- 19.3. postupke za identifikaciju i izbor stručnih kontrolora;
- 19.4. postupke za:
 - a) analizu i procjenu rezultata kontrole;
 - b) preporučivanje naknadnih mjera;
 - c) praćenje efikasnosti mjera;
 - d) dokumentovanje sprovedenih kontrola i njihovih rezultata.
- 19.5. postupke koji obezbjeđuju da se na višim nivoima rukovođenja znaju rezultati kontrole i preuzima cijelokupna odgovornost za sprovođenje izmjena sistema za upravljanje bezbjednošću;
- 19.6. dokument u kom je predstavljeno kako se planiraju kontrole u vezi sa redovnim praćenjem aktivnosti u cilju obezbeđenja usklađenosti sa internim postupcima i standardima.

Dio B

Kriterijumi za ocjenu ispunjenosti zahtjeva za izdavanje sertifikata o bezbjednosti za prevoz su:

1. Usklađenost sa propisima specifičnim za mrežu, koje obuhvata:

- 1.1. dokumentaciju kojom se potvrđuje da su specifični propisi i specifični rizici vezani za obavljanje saobraćaja na mreži za koju se zahtjeva sertifikat uzeti u obzir i da je željeznički prevoznik odnosno imalac industrijske željeznice sposoban da se pridržava propisa specifičnih za mrežu kao i eventualnih izuzetaka ili odstupanja od ovih propisa;
- 1.2. identifikaciju interfejsa na mreži sa drugim učesnicima u željezničkom saobraćaju na predmetnoj mreži;
- 1.3. dokumentaciju kojom se potvrđuje kako željeznički prevoznik sarađuje sa upravljačem infrastrukture i drugim željezničkim prevoznicima koji obavljaju saobraćaj na mreži i kako se proslijedu informacije;
- 1.4. dokumentaciju kojom se potvrđuje kako podnositelj zahtjeva postupa u vanrednim događajima uključujući koordinaciju sa upravljačem infrastrukture i nadležnim organima,
- 1.5. dokumentaciju kojom se utvrđuju specifični propisi za istraživanje nesreća i incidenata i kojima se potvrđuje da je podnositelj zahtjeva sposoban da se pridržava ovih propisa.

2. Usklađenost sa specifičnim zahtjevima mreže za stručnost osoblja, koje obuhvata:

- 2.1. dokumentaciju kojom se potvrđuje da sistem za upravljanje bezbjednošću podnosioca zahtjeva sadrži dio koji se odnosi na stručnost osoblja a kojim se:
 - a) utvrđuju kategorije (zaposlenog ili angažovanih po ugovoru) osoblja koje učestvuje u pružanju usluga;
 - b) obezbjeđuje stručno osposobljeno osoblje za predmetnu mrežu, posebno ukoliko su mu povjereni mnogostruki zadaci i obezbjeđuje da to osoblje ima propisane isprave.
- 2.2. dokumentaciju kojom se pokazuje da su organizovane dnevne aktivnosti osoblja, čime se obezbjeđuje izvršavanje zadataka relevantnih za bezbjednost i raspored osoblja na odgovarajuće zadatke;
- 2.3. dokumentaciju kojom se pokazuje da je podnositelj zahtjeva sposoban da pripremi dokumenta za obuku osoblja i da može da garantuje da će ti dokumenti biti precizni, ažurni i sastavljeni jezikom i terminologijom koju razumije osoblje koje mora da ih primjenjuje.

3. Usklađenost sa specifičnim zahtjevima mreže za upravljanje voznim sredstvima, koja obuhvata:

- 3.1. dokumentaciju u kojoj su jasno navedeni vrsta voznih sredstava koja se koriste na dotičnoj mreži i vrsta saobraćaja;
- 3.2. dokumentaciju koja pokazuje kako se podnositelj zahtjeva pridržava eventualnih ograničenja koja se odnose na tip voznih sredstava koja se koriste na mreži;
- 3.3. dokumentaciju u kojoj su navedeni eventualni dodatni zahtjevi za održavanje voznih sredstava koje zahtjeva predmetna mreža i da su predviđene odgovarajuće mjere za održavanje;
- 3.4. dokumentaciju u kojoj su navedeni eventualni dodatni zahtjevi za postupak sa voznim sredstvima u slučaju incidenta i da su predviđene odgovarajuće mjere.

Prilog 5

Nadzor nad usklađenošću sa zahtjevima koje mora da ispuni sistem za upravljanje bezbjednošću

Nadzor nad usklađenošću sa zahtjevima koje mora da ispuni sistem za upravljanje bezbjednošću sprovodi se primjenom načela:

- 1) proporcionalnosti koje se odnosi mjere koje se primjenjuju da bi se postiglo poštovanje propisa ili da bi se nosilac sertifikata pozvao na odgovornost zbog kršenja zakonskih obaveza, proporcionalne su rizicima za bezbjednost ili potencijalnoj ozbiljnosti prekršaja, uz uzimanje u obzir stvarnih ili potencijalnih šteta koje iz toga proizilaze;
- 2) dosljednosti u postupanju kako bi se u sličnim okolnostima za postizanje sličnih ciljeva postupalo na sličan način;
- 3) prioriteta kojim su mjere nadzora usmjerene prije svega na aktivnosti sa najvećim opasnostima ili najmanje kontrolisanim rizicima;
- 4) transparentnosti;
- 5) međunarodne saradnje u cilju razmjene informacija, razvoja jedinstvenog pristupa pitanjima koja utiču na bezbjednost na željeznici i da bi u slučaju kršenja bezbjednosti koordinirali svoje mjere, a naročito u odnosu na Dio B sertifikata o bezbjednosti.